

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. CZESŁAWA LANGA W
KOŁCZYGŁOWACH**

PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

ROK SZKOLNY 2023/2024

Opracowała: Karolina Pelowska

Podstawa Prawna

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).

Szkoła podstawowa to pierwszy etap zorganizowanej nauki i czas, w którym młody człowiek poznaje siebie, swoje zainteresowania i mocne strony. Zaczyna eksplorować świat zawodów, a także podejmować pierwsze decyzje edukacyjno-zawodowe.

Intensywnie nabywa i rozwija kompetencje społeczne. Środowisko szkolne wspiera ucznia w samopoznaniu, a prawidłowy jego rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny warunkuje powodzenie na dalszej ścieżce edukacyjno-zawodowej.

Założenia Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

WSDZ zakłada, że wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki intelektualne, emocjonalne i zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz wpływ środowiska. Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka. Najbardziej sprzyjającym sposobem pozyskiwania tych informacji są przedmioty szkolne, które w założeniu stanowią najprostsze źródło wiedzy o zawodach. Działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane wg harmonogramu pracy szkoły. System określa rolę, zadania i metody oraz formy pracy zawodoznawczej nauczycieli w ramach rocznego planu działania. Koordynuje go

doradca zawodowy. WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami (klasą), rodzicami i nauczycielami - Radą Pedagogiczną.

O treściach ujętych w WSDZ zdecydowały: analiza czynników ważnych przy podejmowaniu pierwszych decyzji edukacyjno-zawodowych, diagnoza zapotrzebowania społeczności szkolnej na działania z tego zakresu. Diagnozy potrzeb szkoły na działania z zakresu doradztwa zawodowego dokonano na podstawie: obserwacji, analizy losu absolwentów, rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami, konsultacji z przedstawicielami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Z diagnozy wynika, iż sporo uczniów naszej placówki nie uwzględnia w wyborze szkoły i zawodu predyspozycji, zainteresowań, cech osobowości i innych zasobów. Często kierują się wyborami kolegów, dobrym dojazdem do szkoły, czy modą. Tymczasem adekwatna samoocena to pierwszy krok do trafnego wyboru zawodu. Istotnym zadaniem szkoły są treningi w zakresie umiejętności społecznych, które na dzisiejszym rynku pracy są wysoko cenione. Szczególnej opieki wymagają uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, niepełnosprawni, przewlekle chorzy oraz z rodzin niewydolnych wychowawczo. Innym problemem jest zbyt duże zainteresowanie uczniów uzyskujących słabe wyniki w nauce liceami ogólnokształcącymi i odwrotnie uczniowie zdolni wybrali szkoły branżowe. Wybory takie doprowadzają do porażek na egzaminie maturalnym, a nawet nieukończenia szkoły, co skutkuje brakiem kwalifikacji zawodowych.

U podstaw wprowadzenia WSDZ w naszej szkole leży przekonanie, że środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowych uczniów.

Szeroko rozumiane cele działań i zadania realizowane przez radę pedagogiczną obejmują:

1. Pomaganie uczniom w określeniu ich predyspozycji zawodowych, w tym: zainteresowań, uzdolnień, cech osobowości, temperamentu, inteligencji i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji zawodowych i planowaniu kariery zawodowej.
2. Udzielanie uczniom indywidualnych porad na podstawie informacji zebranych z wykorzystaniem takich metod jak: rozmowa doradcza, wywiad, analiza dokumentów, wyniki badań testami oraz badań lekarskich.
3. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.

4. Rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych wskazanych przez Zintegrowaną Strategię Umiejętności., tj. rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, umiejętności cyfrowych, osobistych i społecznych, w zakresie uczenia się, obywatelskich, w zakresie przedsiębiorczości, w zakresie myślenia krytycznego i kompleksowego rozwiązywania problemów, w zakresie pracy zespołowej, przywódczych, związanych z kreatywnością i innowacyjnością oraz zdolność adaptacji do nowych warunków
5. Przygotowanie ucznia do roli pracownika. Skuteczne korzystanie z umiejętności w pracy i życiu społecznym.
6. Udzielanie uczniom informacji o zawodach, instytucjach kształcących i szkolących oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy.
7. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół średnich (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.

Adresaci :

Działania związane z realizacją WSDZ kierowane są do całej społeczności szkolnej i obejmują :

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych ,
- nauczycieli.

Zadania realizowane w ramach pracy z poszczególnymi grupami:

Uczniowie:

- poznanie własnych predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień, świadomość własnych ograniczeń;
- rozwijanie i skuteczne wykorzystanie umiejętności interpersonalnych (w zakresie efektywnej komunikacji interpersonalnej, współpracy w grupie, dyskusowania, rozwiązywania konfliktów, itp.), przełamywanie barier środowiskowych oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych;
- kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie;

- diagnoza i profilaktyka niedostosowania społecznego (uczniowie z rodzin dysfunkcyjnych, drugorocznicy, z zaburzeniami zachowania np. ADHD, agresja, autodestrukcja, zaburzenia emocjonalne);
- motywowanie do działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, kształtowanie postaw prospołecznych poprzez udział w różnorodnych akcjach charytatywnych;
- popularyzacja idei samorządności, skutecznego uczestnictwa w życiu publicznym;
- praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (uczniowie wybitnie zdolni, uczniowie z zaburzeniami w uczeniu się oraz z zaburzeniami zachowania, zaburzeniami emocjonalnymi, deficytami rozwojowymi);
- rozpoznanie predyspozycji zawodowych i przygotowanie młodzieży do wyboru drogi edukacyjno-zawodowej oraz wyboru zawodu dla rozwoju osobowości. Poznanie przeciwwskazań zdrowotnych do wyboru szkoły;
- bogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami uczniów;
- zdobywanie informacji, jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty.

Rodzice

- wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci - nabywanie umiejętności diagnozowania potrzeb i zasobów;
- wsparcie merytoryczne i metodyczne - wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- upowszechnianie informacji na temat potrzeb w zakresie umiejętności w celu zapewnienia rozwoju umiejętności odpowiadającego obecnym i przewidywanym potrzebom rynku pracy;
- poznanie oferty szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji;
- pomoc w nabywaniu umiejętności cyfrowych;
- zaangażowanie się w pracę doradczą szkoły, np. prezentując swoje zawody czy zakłady pracy.

Nauczyciele

- realizowanie zadań zawartych w programie WSDZ;
- współpraca z rodzicami i osobą odpowiedzialną za realizację WSDZ;
- analiza zagadnień zawodoznawczych w ramach przedmiotów szkolnych;
- poszerzanie treści programowych przedmiotu o aspekty zawodoznawcze;

- motywowanie do rozwoju zainteresowań edukacyjnych - zachęcanie do udziału w konkursach, projektach nie tylko uczniów z najlepszymi osiągnięciami;
- przeprowadzenie diagnozy środowiska klasowego i szkolnego;
- aktywne uczestniczenie w procesie rozwojowym ucznia, nastawienie na odkrywanie jego potencjału i udzielanie wskazówek potrzebnych do jego realizacji – rozwijanie talentów, zainteresowań, zdolności i predyspozycji;
- przygotowanie uczniów do stawania się obywatelami Europy poprzez wspieranie działalności szkolnych klubów europejskich kształtujących świadomość europejską, realizacja projektów i programów służących edukacji europejskiej;
- motywowanie do nauki poprzez prezentacje różnych technik uczenia się;
- wspieranie wychowawczej roli rodziny, realizacja programów profilaktycznych, upowszechnianie wiedzy o problemach społecznych, zachowaniach patologicznych, zagrożeniach i uzależnieniach;
- wspieranie rodziców w procesie doradczym, udzielając informacji lub kierując do specjalistów;
- włączanie przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

TREŚCI PROGRAMOWE DLA ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH SZKÓŁ

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;

2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I-VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Podstawa programowa nauczania ogólnego przewiduje 10 h lekcyjnych doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII.

Plan działań z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych

Cel	Zadania	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
Diagnoza potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.	Wstępna diagnoza psychologiczno-pedagogiczna dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zakwalifikowanie do różnych form pomocy - zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne.	Diagnozy wstępne z poszczególnych zajęć. Kwestionariusze, ankiety. Analiza opinii psychologiczno-pedagogicznych oraz obserwacji prowadzonych przez wychowawców, nauczycieli specjalistów. Powołanie zespołów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenie indywidualnych kart i opracowanie dostosowań wymagań do potrzeb ucznia. Organizacja zajęć, terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych .	Wychowawca, pedagog szkolny, nauczyciele specjaliści
Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny. Poznanie swoich mocnych i słabych stron.	Wstępna identyfikacja predyspozycji indywidualnych. Samopoznanie - rozwijanie samoświadomości (kim jestem, a kim chcę być?). Rozwijanie samowiedzy i świadomości własnego potencjału poprzez:	Realizacja: a).zajęcia wychowania przedszkolnego (w ramach podstawy programowej); b. podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania	Wychowawca, nauczyciele specjaliści

	<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania przejawiane podczas zabawy - zainteresowania zawodowe (dotyczące poszczególnych grup zawodów) - umiejętności, uzdolnienia, talenty, temperament. 	<p>i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Swobodne zajęcia dzieci w kąciakach tematycznych, wybór zabawek, formy zabawy, Zainteresowania czytelnicze, filmowe.</p> <p>Obserwacje, np. w trakcie spacerów, wycieczek, na placu zabaw.</p> <p>Metody aktywizujące, np. burza mózgów -tzw giełda pomysłów, drama, mapa pojęć / - dobierane z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników, typu zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte.</p> <p>Testy, kwestionariusze, ankiety.</p> <p>Spotkania z rodzicami służące poszerzaniu świadomości w zakresie zadań i możliwości rozwojowych ich dzieci.</p>	
<p>Kształtowanie dobrych nawyków związanych z higieną, uczeniem się i planowaniem czasu.</p>	<p>Uczenie samodzielności, odpowiedzialności, wyrażania własnych opinii. Dbanie o bezpieczeństwo swoje i kolegów.</p>	<p>Realizacja:</p> <p>a) zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach podstawy programowej);</p> <p>b). podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>c).swobodne zajęcia dzieci.</p> <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną.</p>	<p>Wychowawcy</p>
<p>Kształtowanie świadomości dotyczącej świata zawodów</p>	<p>Kształtowanie:</p> <p>a) proaktywnych postaw dzieci wobec pracy i edukacji</p> <p>b).sprawczości, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu;</p> <p>c) samodzielności i samoobsługi oraz kształtowanie takich cech jak utrzymanie ładu, doprowadzanie podejmowanych prac do końca i porządkowanie miejsca pracy;</p> <p>d) szacunku do pracy innych;</p>	<p>Zajęcia dotyczące poznawania zawodów najbliższych dziecku. W czasie zajęć dzieci powinny poszerzać świadomość dotyczącą świata zawodów z wykorzystaniem prostych zabaw, np. „Kto to zrobił?” , memo (dopasowywanie atrybutów do zawodów).</p> <p>Organizacja zajęć</p> <ul style="list-style-type: none"> - kąciaki tematyczne, - zabawy tematyczne, naśladowcze, plastyczne, -zabawy swobodne, - spotkania z przedstawicielami różnych 	<p>Wychowawcy</p>

	e. umiejętności współdziałania. Eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych.	zawodów, np. policjantem, pielęgniarką, - oglądanie filmów, w których pojawiają się postaci wykonujące konkretne zawody.. Zapoznanie dzieci z literaturą dziecięcą / zarówno ilustracja jak i tekst /, - zajęcia w ramach realizacji podstawy programowej, - obserwacje, np. w trakcie spacerów.	
--	--	--	--

Plan działań z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I- III

Cel	Zadania	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
Diagnoza potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.	Wstępna diagnoza psychologiczno-pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zakwalifikowanie uczniów do różnych form pomocy i zajęć pozalekcyjnych - zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, grupa socjoterapeutyczna.	Diagnozy wstępne z poszczególnych zajęć. Analiza opinii psychologiczno-pedagogicznych oraz obserwacji prowadzonych przez nauczycieli przedmiotów, nauczycieli wspomagających, nauczycieli specjalistów, wychowawcy świetlicy, bibliotekarza. Powołanie zespołów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenie indywidualnych kart i opracowanie dostosowań wymagań do potrzeb ucznia. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych i innych pozalekcyjnych.	Wychowawca klasy, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele specjaliści
Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny. Poznanie	Wstępna identyfikacja predyspozycji indywidualnych. Samopoznanie - rozwijanie samoświadomości (kim	Testy, kwestionariusze, ankiety. Warsztaty z pedagogiem lub pracownikami	Wychowawca klasy, wychowawca świetlicy, nauczyciele specjaliści, pedagog.

swoich mocnych i słabych stron. Kształtowanie dobrych nawyków związanych z uczeniem się i planowaniem czasu.	jestem, a kim chce być?). Rozwijanie samowiedzy i świadomości własnego potencjału poprzez: - zainteresowania edukacyjne (dotyczące przedmiotów szkolnych), - zainteresowania zawodowe (dotyczące poszczególnych grup zawodów) - umiejętności, uzdolnienia, talenty, temperament (uświadomienie różnicy między zainteresowaniami a uzdolnieniami - ich rozpoznawanie).	wspierających szkołę instytucji- Koła zainteresowań. Udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych. Organizacje uczniowskie.	
Rozwijanie umiejętności społecznych.	Kształtowanie umiejętności integracji i współpracy w grupie: - uświadomienie istnienia ról grupowych i określenie swojego miejsca w grupie; - poznawanie zasad pracy w grupie, - uczenie skutecznej komunikacji, style komunikowania się, - radzenie sobie w sytuacjach trudnych – uwzględnienie porażek w realizacji planów, - asertywność (obrona własnych przekonań, wartości i granic - jako jeden z ważnych aspektów uczestnictwa w grupie).	Zajęcia integracyjne. Praca w grupie na zajęciach lekcyjnych, praca w kołach zainteresowań, realizacja projektów. Działania wolontariackie, pomoc kolegom niepełnosprawnym.	Wychowawca klasy, wychowawca świetlicy, katecheta, nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, pedagog.
Przygotowywanie dzieci do świadomego i kreatywnego korzystania z technologii cyfrowych;	-Pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się i udziału w społeczeństwie; - umiejętność korzystania z informacji i danych, -komunikowanie się i współpraca, - umiejętność korzystania z mediów, - kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem),	Praca na zajęciach lekcyjnych, lekcje informatyki, praca w kołach zainteresowań. Udział w konkursach związanych z informatyką, grafiką komputerową.	Wychowawca klasy, wychowawca świetlicy, katecheta, nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne
Rozwijanie zdolność adaptacji do nowych warunków	Szybkie adaptowanie się do nowych ról i obowiązków; umiejętność efektywnej pracy przy zmieniających się warunkach i priorytetach	Przygotowanie uczniów do pracy zdalnej.	Wychowawcy
Włączenie rodziców w realizację WSDZ.	Zapoznanie rodziców z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa	Zwrócenie uwagi na rolę rodzica w procesie informacyjno-doradczym. Wyjścia zaproponowane	Wychowawcy

	Zawodowego. Pozyskanie ich do współpracy.	przez rodziców związane z zainteresowaniami uczniów.	
Rozwijanie wiedzy uczniów na temat różnych zawodów.	Realizacja treści programowych z zakresu preorientacji i doradztwa zawodowego na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.	Przybliżanie uczniom zawodów i specjalności, np. w formie zabawy – techniki parateatralne. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami związanymi z konkretnym tematem. Prelekcje podczas lekcji na temat czynników trafnego wyboru zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem zainteresowań, pasji, talentów.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów.

• **Plan działań z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI**

Cel	Zadania	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
Rozwijanie umiejętności osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się	Zdolność do autorefleksji, skutecznego zarządzania czasem i informacjami, konstruktywnej pracy z innymi osobami, zachowania odporności oraz zarządzania własnym uczeniem się, zdolność radzenia sobie z niepewnością i złożonością, umiejętność uczenia się, wspierania swojego dobrostanu fizycznego i emocjonalnego, utrzymania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz zdolność do prowadzenia prozdrowotnego i zorientowanego na przyszłość trybu życia, odczuwania empatii i zarządzania konfliktami we włączającym i wspierającym kontekście	Praca na lekcjach, również samodzielna praca w domu. Omawianie zadań domowych, realizacja projektów. SKS.	Wszyscy nauczyciele
Zapoznanie uczniów z rynkiem pracy i światem zawodów.	Przekazanie informacji na temat: - zawodów przyszłości i zawodów deficytowych, niszowych; - kwalifikacji i predyspozycji niezbędnych	Prowadzenie lekcji zawodoznawczych w ramach godzin wychowawczych. Praca w oparciu o informatory: Internet i programy komputerowe. Prezentacja rodziców	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, doradca zawodowy.

	<p>do wykonywania różnych profesji; - wymagań współczesnego rynku pracy. Przygotowanie do aktywnego wchodzenia w życie, decydowanie o sobie, wytyczanie własnej ścieżki rozwoju.</p>	<p>jako przedstawiciele różnych zawodów na zajęciach z wychowawcą. Zorganizowanie konkursu wiedzy o zawodach - konkurs plastyczny. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami związanymi z tematem lekcji. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami w trakcie wycieczek edukacyjnych, turystyczno-krajoznawczych, wyjść do placówek kulturalnych..</p>	
<p>Przygotowanie rodziców do pełnienia roli doradców swoich dzieci przy wyborze zawodu i szkoły średniej.</p>	<p>Uświadomienie rodzicom czynników trafnego wyboru kariery zawodowej. Rozwijanie świadomości rodzinnych uwarunkowań wyboru zawodowego. Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.</p>	<p>Lekcje wychowawcze z uczniami (przodkowie, drzewo genealogiczne).</p>	<p>Wychowawcy, pedagog.</p>
<p>Rozwijanie wiedzy uczniów dotyczącej ich zainteresowań, uzdolnień, wartości, temperamentu, stanu zdrowia – jako ważnych czynników wpływających na wybór zawodu. Ograniczenia zdrowotne w przypadku niektórych zawodów.</p>	<p>Wstępne określenie predyspozycji zawodowych uczniów (indywidualne profile). Poznanie własnych ograniczeń, akceptacja ich. Kierowanie uczniów na dodatkowe badania specjalistyczne. Przedstawienie oferty szkół dla uczniów z problemami edukacyjnymi, zdrowotnymi i innymi.</p>	<p>Lekcje wychowawcze. Realizacja programu dotyczącego emocji. Filmy edukacyjne. Koła zainteresowań. Udział w konkursach. Konsultacje z pracownikami PPP. Zajęcia dla uczniów z dysleksją.. Pogadanki z pielęgniarką, rozmowy z pedagogiem Wyszukiwanie i prezentacja wywiadów z ciekawymi ludźmi.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkolna pielęgniarka.</p>
<p>Praca zespołowa</p>	<p>Umiejętności efektywnej pracy w grupach; praca dla osiągnięcia wspólnego celu; umiejętność osiągania kompromisu poprzez bycie elastycznym i otwartym na pomoc innym członkom zespołu oraz przyjęcie części odpowiedzialności za efekt</p>	<p>Praca na lekcji. Realizacja projektów edukacyjnych. Udział w warsztatach.. Udział w przygotowaniu akademii, konkursach, występy artystyczne. Praca w grupach pod kierunkiem nauczycieli.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p>

	wspólnej pracy i proces uczenia się.		
Przygotowywanie dzieci do świadomego i kreatywnego korzystania z technologii cyfrowych.	Pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie; - umiejętność korzystania z informacji i danych, -komunikowanie się i współpraca, -umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), -bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem)- kwestie dotyczące własności intelektualnej, -rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie	Praca na zajęciach lekcyjnych, lekcje informatyki, praca w kołach zainteresowań.	Wszyscy nauczyciele
Kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Uświadomienie odpowiedzialności ucznia za własny rozwój (rozwijanie poczucia sprawstwa i wewnątrzsterowności).	Wybór i realizacja projektów edukacyjnych. Konieczność podjęcia ustrukturyzowanych działań doprowadzających do wykonania projektu. Uczenie się negocjowania, pracy w zespole, radzenia sobie w sytuacjach nowych i nietypowych. Prezentowanie własnej pracy i obrona własnego zdania.	Realizacja projektów edukacyjnych. Udział w warsztatach.. Udział w przygotowaniu akademii, konkursach, występy artystyczne. Korzystanie przez uczniów z różnych źródeł informacji. Praca w grupach pod kierunkiem nauczycieli. Realizacja programu Samorząd Uczniowski – Działalność charytatywna., np. udział w akcjach charytatywnych	Wszyscy nauczyciele, pedagog.

• **Plan działań z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII**

Cele	Zadania	Metody i formy realizacji.	Odpowiedzialni.
Podsumowanie i ostateczna modyfikacja samooceny uczniów w kontekście predyspozycji zawodowych. Uświadomienie posiadanego systemu wartości.	Określenie indywidualnych profili zawodowych. Organizowanie dodatkowej pomocy w zakresie diagnozowania preferencji zawodowych uczniów z problemami edukacyjnymi i zdrowotnymi. Wykorzystanie swoich atutów w projektowaniu	Zajęcia z doradztwa zawodowego. Lekcje wychowawcze. Porady indywidualne doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego, ewentualnie pracownika PPP. Praca w kołach zainteresowań, samorządzie szkolnym.	doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog, PPP.

	<p>kariery zawodowej - obraz własnej osoby, samoocena (adekwatna, zaniżona, zawyżona). Uświadomienie posiadanego systemu wartości i rozwijanie umiejętności wykorzystania ich przy dokonywaniu ważnych decyzji.</p>		
<p>Formułowanie celów, podejmowanie decyzji.</p>	<p>Radzenie sobie w warunkach wykonywania zadań indywidualnych i zespołowych. Planowanie przyszłości. Zdolność do generowania, wyrażania lub stosowania nowych i wartościowych pomysłów, technik i perspektyw, także w formie współpracy; biegłość w wymyślaniu rozwiązań i odpowiedzi wykraczających poza schematy oraz eksplorowanie i eksperymentowanie z nowatorskimi i niekonwencjonalnymi podejściami w celu osiągnięcia wartościowych rezultatów.</p>	<p>Zajęcia z doradztwa zawodowego. Lekcje wychowawcze - drzewko decyzyjne, dyskusje, burza mózgów. Praca na lekcjach metodami aktywnymi. Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem.</p>	<p>doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele</p>
<p>Zapoznanie uczniów, rodziców z systemem szkolnictwa, ofertą edukacyjną, oraz zasadami i terminami naboru do szkół ponadpodstawowych.</p>	<p>Stworzenie bazy informacyjno-edukacyjno- zawodowej oraz jej systematyczna aktualizacja. Zorganizowanie sprawnego przepływu informacji związanej z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych wśród nauczycieli, rodziców i uczniów. Wyszukiwanie i przetwarzanie informacji przydatnych do planowania kariery oraz korzystanie z dostępnych źródeł pomocy doradczej (informatory, strony internetowe - m.in. szczegółowa charakterystyka poszczególnych klas zawodów. Otoczenie szczególną opieką</p>	<p>Przekazanie Radzie Pedagogicznej oraz rodzicom podczas zebrania informacji zgodnych z przepisami prawa oświatowego. Uaktualnianie szkolnej gazetki informacyjnej oraz umieszczenie informacji na stronie internetowej szkoły. Prowadzenie lekcji informacyjno-edukacyjnych. Organizowanie spotkań dla uczniów kl. VIII i ich rodziców z przedstawicielami szkół średnich. Organizowanie wyjść na Targi Edukacyjne i dni otwarte szkół. Porady i pomoc indywidualna w zakresie informacji dot. ścieżek</p>	<p>pedagog, doradca zawodowy, nauczyciel informatyki, wychowawcy, bibliotekarz.</p>

	uczniów z problemami edukacyjno-wychowawczymi, zdrowotnymi i decyzyjnymi. Indywidualna praca z rodzicami tych uczniów.	kształcenia oraz logowania i składania dokumentów do szkół.	
Zapoznanie uczniów, rodziców z aktualną sytuacją na rynku pracy.	<p>Przedstawienie zasad panujących na współczesnym rynku pracy. Kompetencje kluczowe, cechy dobrego pracownika. Poznawanie zawodów przyszłości i zawodów deficytowych. Wskazywanie zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej informacji na poziomie regionalnym i europejskim na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, - wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, - instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym, - alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i innymi oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym; - możliwości uzyskania pomocy finansowej na kształcenie. <p>Uczenie zaradności w życiu. Budowanie poczucia pewności siebie. Szukanie pomocy.</p>	<p>Zajęcia z doradztwa zawodowego. Lekcje wychowawcze. Filmy edukacyjne. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami związanymi z konkretnym tematem lekcji.</p> <p>Prezentacja multimedialna podczas zebrania z rodzicami. Spotkania indywidualne z uczniami, rodzicami . W sytuacjach koniecznych szukanie pomocy i wsparcia dla uczniów w instytucjach pozaszkolnych.</p>	pedagog, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów, zaproszeni specjaliści.
Rozwijanie umiejętności interpersonalnych i intrapsychicznych niezbędnych w sytuacji egzaminu ósmoklasisty oraz podejmowania decyzji edukacyjno-	Gotowość do rozpatrywania w przemyślany sposób problemów i przedmiotów, które wchodzą w zakres doświadczenia;	Grupowe treningi umiejętności interpersonalnych . Trening umiejętności psychospołecznych - przygotowanie uczniów do radzenia sobie w	pedagog, doradca zawodowy, pielęgniarka, nauczyciel języka polskiego, biologii, informatyki.

zawodowych. Myślenie krytyczne i kompleksowe rozwiązywanie problemów.	znajomość i umiejętność stosowania logicznych metod rozumowania i dociekania Przeprowadzenie treningów interpersonalnych: - umiejętność podejmowania trafnych decyzji i formułowania celów; - opanowanie technik radzenia sobie ze stresem.; - nauka odpowiedzialności. - nauka skutecznego planowania czasu.	sytuacjach nowych, jak podejmowanie decyzji, adaptacja do nowego środowiska, mobilność zawodowa, konieczność ustawicznego uczenia się, aktywne poszukiwanie pracy. Indywidualne porady. Redagowanie dokumentów aplikacyjnych.	
Rozwijanie umiejętności interpersonalnych w zakresie efektywnej komunikacji, współpracy w grupie, dyskusowania, rozwiązywania konfliktów. Przygotowanie do aktywnego wejścia na rynek pracy.	Przeprowadzenie treningów interpersonalnych: - zachowania asertywne; - rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, - mediacja. Autoprezentacja jako wykorzystanie świadomości swojego potencjału w praktyce.	Grupowe treningi umiejętności interpersonalnych Warsztaty ze specjalistami. Autoprezentacja. Praca na lekcjach metodami aktywnymi. Realizacja projektów.	pedagog, doradca zawodowy, nauczyciel języka polskiego, wychowania do życia w rodzinie, wosu.
Świadome i kreatywne korzystania z technologii cyfrowych w celach dydaktycznych oraz bogacenia wiedzy o sobie, zawodach, rynku pracy.	- Pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie; - umiejętność korzystania z informacji i danych, -komunikowanie się i współpraca, -umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), -bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem) - kwestie dotyczące własności intelektualnej, -rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie.	Praca na zajęciach lekcyjnych, lekcje informatyki, praca w kołach zainteresowań	wszyscy nauczyciele
Wyzwalanie aktywności uczniów. Doskonalenie	Planowanie działań prowadzących do realizacji wyznaczonych celów; wykorzystanie	Praca w kołach zainteresowań, realizacja projektów. Działania wolontariackie	wszyscy nauczyciele

umiejętności przywódczych.	umiejętności interpersonalnych w celu rozwiązywania problemów; skuteczna realizacja działań w dążeniu do celu; korzystanie z umiejętności innych osób w celu osiągnięcia wspólnego celu; odpowiedzialne działanie w interesie grupy, której jest się członkiem; organizacja i prowadzenie pracy zespołowej. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, szkolne akademie, imprezy środowiskowe, wolontariat.		
----------------------------	--	--	--

Działania kierowane do uczniów :

- konsultacje indywidualne, porady, udzielanie wskazówek,
- zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla klas 0, I-III, IV-VI, VII-VIII związanych tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych: kl. I – VI – prowadzenie orientacji zawodowej, kl. VII – 10 godzin lekcyjnych, kl. VIII – 10 godzin lekcyjnych,
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego,
- praca z informatorami o zawodach,
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkoły,
- projekcje filmów o zawodach,
- wizyty zawodoznawcze,
- udział w targach edukacyjnych,
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na stronie internetowej lub szkolnej stronie Facebooka.

Działania kierowane do rodziców:

- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,
- organizowanie spotkań doradczych,
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do nauczycieli :

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego wymiana doświadczeń, baza wiedzy.

Metody pracy :

W poradnictwie indywidualnym :

- konsultacje i porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

W poradnictwie grupowym :

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metody testowe jak np. ankiety,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne i zabawy,
- zajęcia plastyczne.

Formy realizacji działań :

Formy realizacji	Beneficjenci	Realizatorzy
Preorientacja, orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane: 1) w klasach „0” na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętym programem wychowania przedszkolnego;	Uczniowie	Współpraca całej Rady Pedagogicznej, korelacja przedmiotowa (nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy,

<p>2) w klasach I– VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;</p> <p>3) w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;</p> <p>4) we wszystkich klasach na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;</p> <p>5) w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach;</p> <p>6) podczas zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia;</p> <p>7) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami zawodów) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, wycieczkach do zakładów pracy, szkół ponadpodstawowych);</p> <p>8) poprzez udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;</p> <p>9) poprzez udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;</p> <p>10) organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;</p>		
<p>1) Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);</p> <p>2) włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;</p>	<p>Rodzice</p>	<p>doradca zawodowy, nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy, nauczyciele - bibliotekarze, specjaliści, rodzice, koordynatorzy WSDZ</p>

4) wspomaganie rodziców w procesie podejmowania przez dziecko decyzji zawodowych; 6) prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno – zawodowych uczniów.		
1) Umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego; 2) udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego; 3) wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.	Nauczyciele	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy

Sojusznicy i sieć współpracy :

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- biblioteka,
- ośrodek doskonalenia nauczycieli,
- urząd pracy,
- cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości,
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

Przewidywane rezultaty wynikające z realizacji WSDZ dla uczniów:

- Nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych;
- Potrafią dokonać samooceny, określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII);
- Poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII);
- Poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII);
- Uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII);

- Określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Przewidywane rezultaty wynikające z realizacji WSDZ dla rodziców :

- Zdobywają aktualne informacje o ofercie szkół ponadpodstawowych, systemie szkolnictwa, możliwościach i kierunkach kształcenia, o rynku pracy;
- Znają mocne i słabe strony swojego dziecka, jego zainteresowania i predyspozycje ;
- Wspierają dziecko przy wyborze odpowiedniej ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej w oparciu o jego predyspozycje , możliwości i zainteresowania
- Wiedzą, gdzie szukać informacji na temat szkół, zawodów i wymagań wobec uczniów.

Przewidywane rezultaty wynikające z realizacji WSDZ dla nauczycieli :

- potrafią diagnozować i nazywać potrzeby i zasoby swoich uczniów;
- potrafią wspierać rodziców i uczniów w procesie doradczym i informacyjnym;
- znają zdolności, zainteresowania i predyspozycje swoich uczniów (uzdolnienia, ograniczenia zdrowotne);
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych oraz zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Monitorowanie i ewaluacja WSDZ:

- rozmowy z uczniami, wychowawcami klas oraz rodzicami/opiekunami prawnymi,
- analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne), kwestionariusza z realizacji zagadnień z zakresu doradztwa zawodowego, wypełnianego przez wychowawców klas i nauczycieli przedmiotów (zał. Nr 1A) oraz ankiet z przeprowadzonych dodatkowych działań (zał. Nr 1B),
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów ,
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego oraz wszystkich nauczycieli realizujących doradztwo zawodowe.

